

ZAKON O IZBEGLICAMA

("Sl. glasnik RS", br. 18/92, "Sl. list SRJ", br. 42/2002 - odluka SUS i "Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

Član 1

Licima koja su usled događaja od 1991. do 1998. godine i njihovih posledica izbegla ili prognana iz bivših jugoslovenskih republika na teritoriju Republike Srbije, a ne mogu ili zbog straha od progona ili diskriminacije ne žele da se vrate na teritoriju sa koje su izbegla, uključujući i lica koja su se opredelila za integraciju (u daljem tekstu: izbeglice), obezbeđuje se, u skladu sa odredbama ovog zakona, zbrinjavanje radi zadovoljavanja njihovih osnovnih životnih potreba i pruža pomoć u procesu integracije.

Lice koje se opredelilo za integraciju, u smislu ovog zakona, jeste lice koje je podnelo zahtev za prijem u državljanstvo Republike Srbije.

Položaj izbeglice utvrđuje se u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 2

Zbrinjavanje izbeglica obuhvata organizovani prihvata, privremeni smeštaj, pomoć u ishrani, materijalnu i drugu pomoć.

Izbeglice imaju pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu, zapošljavanje i školovanje, u skladu sa zakonom, i podležu radnoj obavezi pod istim uslovima kao i građani Republike Srbije.

Prava i obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana izbeglice ostvaruju prema svom boravištu u Republici Srbiji.

Način i obim zbrinjavanja izbeglica propisuje Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada).

Član 3

Nadležni organ u Republici Srbiji, autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave, obezbeđuje zbrinjavanje i pruža pomoć u integraciji i povratku izbeglica.

Neposrednu pomoć izbeglicama mogu pružati organizacija Crvenog krsta, druge humanitarne, verske i druge organizacije, udruženja i građani.

Član 4

Republika Srbija obezbeđuje kolektivnu zaštitu ličnih, imovinskih i drugih prava i sloboda izbeglica i obezbeđuje im međunarodnu pravnu zaštitu na način koji je utvrđen za njene građane.

Član 5

Stručne i druge poslove koji se odnose na zbrinjavanje, povratak i integraciju izbeglica utvrđene ovim zakonom i s njima povezane upravne poslove obavlja Komesarijat za izbeglice, kao posebna organizacija (u daljem tekstu: Komesarijat).

Nadležni organ u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave obavlja stručne poslove vezane za zbrinjavanje, povratak i integraciju izbeglica.

Nadležni organ u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave obrazuje posebna tela, radi obavljanja organizacionih i drugih poslova vezanih za zbrinjavanje, povratak i integraciju izbeglica na njihovoj teritoriji.

Nadležni organ u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave, uz pribavljeno mišljenje Komesarijata, određuju lice za održavanje veze sa Komesarijatom i za obavljanje određenih poslova za Komesarijat (u daljem tekstu: poverenik).

Član 6

Komesarijat obavlja poslove koji se odnose na: priznavanje i prestanak statusa izbeglica; zbrinjavanje izbeglica; registraciju izbeglica; usklađivanje pružanja pomoći izbeglicama od strane drugih organa i organizacija u zemlji i inostranstvu i staranje o ravnomernom i blagovremenom pružanju pomoći; obezbeđivanje smeštaja, odnosno razmeštaja izbeglica na područja jedinica lokalne samouprave; preduzimanje mera za povratak izbeglica; rešavanje stambenih potreba u skladu sa ovim zakonom; vođenje evidencija iz svoje nadležnosti i ustanovljavanje baza podataka i obavlja druge poslove utvrđene ovim zakonom.

Način vođenja evidencija i zaštitu podataka o zbrinjavanju, povratku i integraciji izbeglica, propisuje komesar, u skladu sa zakonom.

U skladu s potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, radi zbrinjavanja, integracije ili povratka izbeglica, Komesarijat pokreće inicijative za traženje međunarodne pomoći od institucija Ujedinjenih nacija i drugih međunarodnih organizacija.

Komesarijat ima svojstvo pravnog lica.

Komesarijat ostvaruje saradnju s organizacijom Crvenog krsta, humanitarnim, verskim i drugim organizacijama, udruženjima i građanima.

Član 7

Radom Komesarijata rukovodi komesar.

Komesara postavlja Vlada na pet godina, na predlog predsednika Vlade.

Komesar ima zamenika, koji za svoj rad odgovara komesaru.

Zamenik komesara pomaže komesaru u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga dok je on odsutan ili sprečen.

Zamenika komesara postavlja Vlada na pet godina, na predlog komesara.

Komesar ima jednog ili više pomoćnika, koji za svoj rad odgovaraju komesaru.

Pomoćnik komesara rukovodi zaokruženom oblasti rada za koju se obrazuje sektor.

Pomoćnika komesara postavlja Vlada na pet godina, na predlog komesara.

Komesar, zamenik i pomoćnik imaju status državnog službenika na položaju u skladu sa zakonom.

Član 8

Privremeni smeštaj i pomoć u ishrani izbeglicama, Komesarijat može obezbediti organizovanjem kolektivnog smeštaja u kolektivnim centrima (odmarališta, oporavilišta, hoteli, kampovi, barake i sl.) ili pojedinačnog smeštaja u posebno obezbeđenim objektima i ustanovama. Privremeni smeštaj određuje Komesarijat, uvažavajući u najvećoj mogućoj meri, najbolje interese izbeglica koje su smeštene ili će biti smeštene u kolektivni centar.

O otvaranju i zatvaranju kolektivnog centra odlučuje komesar.

Privremeni smeštaj i pomoć u ishrani izbeglicama obezbeđuje Komesarijat neposredno ili u saradnji s organizacijom Crvenog krsta, ostalim humanitarnim ili drugim organizacijama i udruženjima.

Licima koja zbog psihofizičkog stanja (stara, invalidna i bolesna lica), kao i maloletnim licima bez roditeljskog staranja, koja ne mogu da koriste kolektivni centar, Komesarijat, na osnovu rešenja centra za socijalni rad, obezbeđuje smeštaj u ustanovi socijalne zaštite, drugom obliku socijalne zaštite ili porodici.

Član 9

Sredstva za zbrinjavanje, povratak i integraciju izbeglica obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave;
- 2) priloga, poklona i drugih oblika dobrovoljne pomoći;
- 3) drugih sredstava utvrđenih zakonom i drugim propisima.

Radi prikupljanja novčanih sredstava kao dobrovoljne pomoći za zbrinjavanje izbeglica i stvaranje uslova za njihov povratak, odnosno integraciju, Komesarijat otvara poseban račun.

O prikupljanju novčanih sredstava iz stava 2. ovog člana, njihovom korišćenju prema utvrđenim namenama i korisnicima Komesarijat vodi evidenciju.

Član 10

Komesarijat je dužan da na zahtev Vlade podnosi izveštaj Vladi o utrošku sredstava za zbrinjavanje izbeglica.

Član 11

Podaci koji se odnose na identifikovanje izbeglice, članova njegove porodice, imovinu i njeno stanje u prebivalištu, kao i drugi podaci od značaja za ostvarivanje prava utvrđenih zakonom, evidentiraju se u skladu s odredbama ovog zakona.

Obrazac podataka koji se evidentiraju, kao i obrazac evidencije propisuju sporazumno Komesarijat, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i Republički zavod za statistiku.

Smatra se da je popunjavanjem obrasca iz stava 2. ovog člana pokrenut postupak za priznavanje statusa izbeglice i izdavanje isprava utvrđenih ovim zakonom.

Član 12

(Brisan)

Član 13

O priznavanju i prestanku statusa izbeglica, kao i o pravu na zbrinjavanje, njegovom umanjenju i prestanku Komesarijat donosi rešenje.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se uložiti žalba u roku od petnaest dana od dana dostavljanja rešenja. Žalba se podnosi nadležnom organu preko komesarijata.

Po žalbi protiv rešenja Komesarijata o priznavanju i prestanku statusa izbeglica rešava ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Po žalbi protiv rešenja Komesarijata o zbrinjavanju izbeglica rešava Komisija iz člana 19. stav 4. ovog zakona.

Član 14

Na osnovu rešenja o priznavanju statusa izbeglice ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove izdaje izbegličku legitimaciju, a uz prethodnu proveru da li je to lice već prijavljeno u nekoj drugoj opštini.

Izbeglička legitimacija sadrži podatke utvrđene propisima o ličnoj karti i druge podatke utvrđene posebnim propisom.

Izbeglička legitimacija je javna isprava kojom se dokazuje identitet i na osnovu koje izbeglica ostvaruje prava koja joj po zakonu pripadaju i dokazuje druge činjenice koje su u njoj sadržane.

Na izdavanje, čuvanje i zamenu izbegličke legitimacije shodno se primenjuju propisi o ličnoj karti.

Član 15

Obrazac izbegličke legitimacije i način vođenja evidencije izdatih izbegličkih legitimacija propisuje ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, po pribavljenom mišljenju Komesarijata.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove vodi evidenciju o izdatim izbegličkim legitimacijama i promeni boravišta izbeglica.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove oduzeće izbegličku legitimaciju licu za koje se utvrdi da mu je prestao status izbeglice na način utvrđen ovim zakonom.

Komesarijat za izbeglice dostavlja ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove rešenje o prestanku statusa izbeglice.

Obaveze koje građani Republike Srbije imaju prema zakonu kojim se uređuje prebivalište i boravište građana u pogledu prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta, imaju izbeglice u pogledu prijavljivanja i odjavljivanja boravišta.

Član 16

Pravo na zbrinjavanje izbeglice koje obezbeđuje Komesarijat može se umanjiti ili prestati kad izbeglica ili član njegovog porodičnog domaćinstva:

- 1) obezbedi zaposlenje;
- 2) obezbedi pomoć u zbrinjavanju preko humanitarne ili druge organizacije;
- 3) ostvaruje prihode od pokretne ili nepokretne imovine ili po nekom drugom osnovu;
- 4) ima pravo svojine na nepokretnoj imovini kojom može obezbediti smeštaj ili mu se obezbedi smeštaj.

Članom porodičnog domaćinstva, u smislu ovog zakona, smatraju se: bračni i vanbračni drug; dete rođeno u braku, van braka, usvojeno ili pastorak; roditelji bračnih drugova i lica koja su bračni drugovi po zakonu dužni da izdržavaju.

Osnovni kriterijum za umanjivanje, odnosno prestanak prava na zbrinjavanje je materijalni položaj porodičnog domaćinstva.

Bliže uslove i kriterijume za umanjeње ili prestanak prava na zbrinjavanje propisuje Vlada.

Član 17

Izbeglici prestaje pravo na zbrinjavanje ako:

- 1) ukupni prihod po članu porodičnog domaćinstva prelazi minimalnu zaradu;

- 2) odbije ponuđeni smeštaj ili razmeštaj u okviru raspoloživih mogućnosti ili odbije da se stalno ili privremeno nastani u mestu u kome su mu obezbeđeni uslovi za život;
- 3) da netačne podatke od bitnog uticaja za ostvarivanje ovog prava.

Član 18

Postupak za prestanak statusa izbeglice može se pokrenuti po službenoj dužnosti ili na obrazložen lični zahtev.

Komesarijat po službenoj dužnosti donosi rešenje o prestanku statusa izbeglice:

- 1) ako je lice steklo državljanstvo Republike Srbije i pokrenulo postupak prijave prebivališta;
- 2) ako se lice dobrovoljno vratilo da bi se nastanilo u bivšu jugoslovensku republiku iz koje je izbeglo ili izvan koje je ostalo iz razloga navedenih u članu 1. stav 1. ovog zakona;
- 3) ako se lice iseli u treću zemlju, i
- 4) korisnicima programa stambenog zbrinjavanja u procesu integracije.

Član 19

Izbeglici i licu iz člana 18. stav 2. tačka 1) ovog zakona i članovima njihovog porodičnog domaćinstva, radi njihove integracije, Republika Srbija može rešavati stambene potrebe.

Stambene potrebe lica iz stava 1. ovog člana mogu se rešavati na jedan od načina:

- 1) davanjem nepokretnosti u državnoj svojini na korišćenje na određeno vreme;
- 2) davanjem nepokretnosti u državnoj svojini u zakup na određeno vreme sa mogućnošću kupovine;
- 3) dodelom sredstava za poboljšanje uslova stanovanja;
- 4) kupovinom građevinskog materijala za započetu izgradnju nepokretnosti;
- 5) kupovinom seoske kuće sa okućnicom.

Postupak za rešavanje stambenih potreba u prvom stepenu vodi i sve odluke donosi komisija čiji se članovi biraju iz reda zaposlenih u Komesarijatu za izbeglice. Komisija ima neparan broj članova. Članove komisije bira i razrešava komesar.

Protiv prvostepenih odluka komisije, žalba se podnosi Komisiji za rešavanje stambenih potreba izbeglica, u roku od 15 dana od dana prijema prvostepene odluke, preko Komesarijata.

Komisiju za rešavanje stambenih potreba izbeglica čine predsednik i šest članova koje imenuje Vlada, na period od četiri godine.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, u postupcima iz st. 3. i 4. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe zakona koji uređuje opšti upravni postupak.

Stambene potrebe licima iz stava 1. ovog člana mogu se rešavati i putem namenskih inostranih kredita i kroz programe donatora.

Uslovi, postupak i druga pitanja od značaja za rešavanje stambenih potreba iz stava 7. ovog člana utvrđuju se u ugovorima i programima donatora.

Član 19a

Nepokretnosti pribavljene iz sredstava budžeta Republike Srbije za rešavanje stambenih potreba izbeglica, daju se u zakup na određeno vreme ili se kupuju, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Nepokretnosti pribavljene iz sredstava domaćih ili inostranih donacija daju se na korišćenje na određeno vreme, u zakup na određeno vreme i kupuju se, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, vodeći računa o sporazumima zaključenim sa donatorima.

Član 19b

Pravo na rešavanje stambenih potreba mogu da ostvare lica iz člana 19. stav 1. ovog zakona, pod sledećim uslovima:

- 1) da ne mogu da koriste nepokretnost u državi svog prethodnog prebivališta ili u drugoj državi;
- 2) da od sticanja statusa izbeglice nisu otuđila, poklonila ili zamenila nepokretnost u državi svog prethodnog prebivališta ili u drugoj državi, a kojom su mogla da reše svoje stambene potrebe;
- 3) da nemaju u svojini nepokretnost kojom bi mogla da reše svoje stambene potrebe;
- 4) da nemaju prihode, kojima bi mogla da reše svoje stambene potrebe;
- 5) da nisu korisnici drugog programa stambenog zbrinjavanja u procesu integracije ili povratka, kojim bi mogli da reše ili su rešili svoje stambene potrebe;
- 6) da, u slučaju rešavanja stambenih potreba davanjem nepokretnosti u zakup na određeno vreme, imaju prijavljen boravak poslednje dve godine na području jedinice lokalne samouprave na kojoj se nalazi nepokretnost koja se daje u zakup na određeno vreme. Ovaj rok može biti i kraći uz saglasnost opštine.

Ispunjene uslova iz stava 1. ovog člana dokazuje lice koje traži rešavanje stambenih potreba.

Ako lice iz stava 2. ovog člana učini verovatnim da ne može od nadležnih organa strane države da pribavi dokaze, Komesarijat po službenoj dužnosti pribavlja dokaze od organa strane države, shodnom primenom odredaba zakona koji uređuje opšti upravni postupak.

Bliže uslove i merila za utvrđivanje reda prvenstva za rešavanje stambenih potreba izbeglica propisuje Vlada.

Član 19v

Stambene potrebe rešavaju se prema broju članova porodičnog domaćinstva, i to za samca ili dva člana - nepokretnost površine do 30 metara kvadratnih, a za svakog sledećeg člana porodičnog domaćinstva još po 10 metara kvadratnih.

Površina nepokretnosti veća od površine iz stava 1. ovog člana, u smislu ovog zakona, smatra se viškom stambenog prostora.

Član 19g

Ugovore o korišćenju, zakupu ili kupoprodaji nepokretnosti zaključuje Komesarijat, kao davalac, sa licem iz člana 19. stav 1. ovog zakona, a na osnovu pravosnažne odluke o dodeli.

Ako je ugovorom o donaciji izričito predviđeno, ugovore iz stava 1. ovog člana, kao davalac zaključuje jedinica lokalne samouprave na čijem području se nepokretnost nalazi, osim ako to pravo ne prenesu na Komesarijat.

Član 19d

Nepokretnost pribavljena iz domaćih ili inostranih donacija može se dati na korišćenje na određeno vreme pod uslovima utvrđenim ovim zakonom licu iz člana 19. stav 1. ovog zakona, u slučaju da je ovaj način rešavanja stambenih potreba i vreme korišćenja nepokretnosti predviđen u sporazumu sa donatorom.

Ugovor o korišćenju nepokretnosti na određeno vreme zaključuje se u pisanoj formi između lica kome je na osnovu pravosnažne odluke data nepokretnost na korišćenje na određeno vreme (u daljem tekstu: korisnik) i Komesarijata (u daljem tekstu: davalac).

Korisnik snosi troškove korišćenja nepokretnosti, i to: potrošnje vode, električne energije, grejanja, troškova tekućeg održavanja i druge troškove nastale korišćenjem nepokretnosti.

Korisnik, po isteku roka određenog ugovorom o korišćenju nepokretnosti na određeno vreme, može zaključiti ugovor o zakupu na određeno vreme pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i sporazumu sa donatorom.

Član 19d

Ugovor o zakupu nepokretnosti na određeno vreme zaključuje se u pisanoj formi između lica kome je na osnovu pravosnažne odluke data nepokretnost u zakup na određeno vreme ili korisnika nepokretnosti kome je istekao rok za korišćenje nepokretnosti na određeno vreme (u daljem tekstu: zakupac) i Komesarijata (u daljem tekstu: zakupodavac).

Član 19e

Ugovor o korišćenju nepokretnosti, odnosno ugovor o zakupu na određeno vreme prestaje:

- 1) iseljenjem korisnika, odnosno zakupca;
- 2) povratkom korisnika, odnosno zakupca u državu svog prethodnog prebivališta ili iseljenjem u treću zemlju;
- 3) sporazumnim raskidom;
- 4) otkazom;
- 5) istekom roka na koji je ugovor zaključen;
- 6) propašću nepokretnosti, i
- 7) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

U slučaju smrti korisnika, odnosno zakupca članovi porodičnog domaćinstva koji su sa korisnikom, odnosno zakupcem koristili nepokretnost nastavljaju sa korišćenjem, s tim što ugovor o korišćenju, odnosno zakupu na određeno vreme zaključuje bračni ili vanbračni drug, deca ili drugi član porodičnog domaćinstva koji su prema ugovoru o korišćenju, odnosno zakupu na određeno vreme korisnici nepokretnosti, a kojeg odredi davalac.

Davalac odnosno zakupodavac je dužan da u roku od 30 dana od dana saznanja za smrt korisnika, odnosno zakupca, licima iz stava 2. ovog člana ponudi zaključenje novog ugovora o korišćenju, odnosno zakupu na određeno vreme.

Ako lice iz stava 2. ovog člana ne zaključi ugovor o korišćenju, odnosno ugovor o zakupu na određeno vreme u roku od 90 dana od dana kada je davalac ili zakupodavac ponudio zaključenje novog ugovora, prestaje ugovor o korišćenju, odnosno ugovor o zakupu na određeno vreme.

Član 19ž

Davalac, odnosno zakupodavac može dati otkaz ugovora o korišćenju, odnosno ugovora o zakupu na određeno vreme ako korisnik, odnosno zakupac:

- 1) otpočne da koristi nepokretnost u državi prethodnog prebivališta ili u drugoj državi;
- 2) otuđi, pokloni ili zameni nepokretnost ili drugu imovinu u državi prethodnog prebivališta ili drugoj državi kojom može rešiti stambene potrebe;
- 3) stekne u svojину nepokretnost ili drugu imovinu kojom bi mogao da reši stambene potrebe;
- 4) bez saglasnosti davaoca, odnosno zakupodavca koristi nepokretnost za obavljanje poslovne delatnosti, izdaje u podzakup ili dozvoli korišćenje nepokretnosti licima koja nisu predviđena ugovorom;
- 5) sa članovima porodičnog domaćinstva prestane da koriste nepokretnost duže od tri meseca neprekidno, bez opravdanog razloga;
- 6) prouzrokuje štetu na instalacijama, uređajima ili na nepokretnosti koju koristi, i
- 7) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Zakupodavac može dati otkaz ugovora o zakupu na određeno vreme i ako zakupac ne plati zakupninu za najmanje tri meseca uzastopno ili četiri meseca u toku godine.

Davalac, odnosno zakupodavac daje otkaz ugovora o korišćenju, odnosno ugovora o zakupu na određeno vreme u pisanoj formi sa otkaznim rokom koji ne može biti kraći od 30 dana, a ako otkazni rok ističe u periodu decembar-februar, otkazni rok se produžava za još 30 dana.

Korisnik, odnosno zakupac može dati otkaz ugovora o korišćenju, odnosno ugovora o zakupu na određeno vreme u pisanoj formi, najmanje 30 dana pre nego što se iseli iz nepokretnosti.

Ako zakupac da otkaz sa otkaznim rokom kraćim od roka iz stava 4. ovog člana, dužan je da zakupodavcu plati zakupninu i za naredni mesec.

Član 19z

Zakupnina kvadratnog metra nepokretnosti utvrđuje se tako što se tržišna vrednost kvadratnog metra nepokretnosti koja je predmet zakupa, iz rešenja o utvrđivanju poreza na imovinu, množi sa koeficijentom 0,00121.

Zakupnina se utvrđuje godišnje po donošenju rešenja o utvrđivanju poreza.

Poslovi utvrđivanja, obračuna i naplate zakupnine mogu se poveriti preduzeću za stambene usluge na području jedinice lokalne samouprave na kome se nepokretnost nalazi.

Član 19i

Pre isteka roka na koji je zaključen ugovor o zakupu nepokretnosti na određeno vreme, koji ne može biti kraći od šest meseci, zakupac može podneti pisani zahtev za obnavljanje ugovora o zakupu na određeno vreme ili zahtev za zaključenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti.

Pisani zahtev za obnavljanje ugovora o zakupu na određeno vreme ili za zaključenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti zakupac podnosi Komesarijatu najkasnije 30 dana pre isteka roka o zakupu na određeno vreme.

Sa zakupcem koji je podneo pisani zahtev za obnavljanje ugovora o zakupu na određeno vreme, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 19b ovog zakona, Komesarijat zaključuje ugovor o zakupu na određeno vreme sa istim rokom i pod istim uslovima.

Komesarijat zaključuje ugovor o kupoprodaji nepokretnosti sa zakupcem koji je podneo pisani zahtev za

zaključenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti, pod uslovom da zakupac i članovi njegovog porodičnog domaćinstva imaju prijavljeno prebivalište na adresi gde se nepokretnost u zakupu nalazi, da ispunjavaju uslove iz člana 19b stav 1. tač. 1. do 5. ovog zakona i da nepokretnost ne otuđe pre isteka roka od pet godina od dana zaključenja ugovora o kupoprodaji nepokretnosti.

Do zaključenja ugovora o kupoprodaji nepokretnosti Komesarijat sa zakupcem zaključuje ugovor o zakupu na određeno vreme pod istim uslovima, sa rokom koji može biti kraći od šest meseci.

Korisnici nepokretnosti koje su izgrađene po principu samogradnje mogu podneti pisani zahtev za zaključenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti.

Član 19j

Ugovor o kupoprodaji nepokretnosti zaključuje u pisanoj formi lice koje je podnelo zahtev za zaključenje ugovora (u daljem tekstu: kupac) i Komesarijat (u daljem tekstu: prodavac).

Član 19k

Vrednost nepokretnosti koja je predmet ugovora o kupoprodaji predstavlja tržišnu vrednost nepokretnosti, određenu u rešenju o utvrđivanju poreza na imovinu.

Član 19l

Kupoprodajna cena nepokretnosti utvrđuje se kada se vrednost nepokretnosti koja je predmet ugovora o kupoprodaji umanjuje za 50%.

Za nepokretnost izgrađenu po principu delimične gradnje, na kojoj je lice iz člana 19. stav 1. ovog zakona izvelo završne radove, kupoprodajna cena utvrđena u stavu 1. ovog člana umanjuje se još za 40%.

Za nepokretnost izgrađenu po principu samogradnje, na kojoj je lice iz člana 19. stav 1. ovog zakona izvelo radove u celini, kupoprodajna cena biće određena u skladu sa cenom opremanja sekundarne infrastrukture i odredbama sporazuma o donaciji.

Član 19lj

Ako je lice koje je podnelo zahtev za zaključenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti ili član njegovog porodičnog domaćinstva invalid, prema stepenu telesnog oštećenja ima pravo na umanjenje kupoprodajne cene iz člana 19l ovog zakona do 10%.

Pravo na umanjenje kupoprodajne cene iz člana 19l ovog zakona u visini 5% ima i lice koje kupuje nepokretnost, čiji je član porodičnog domaćinstva smrtno stradao ili je kao nestalo lice proglašeno za umrlo usled oružanih dejstava posle 17. avgusta 1990. godine.

Član 19m

Umanjenje kupoprodajne cene primenjuje se za celu nepokretnost, odnosno deo nepokretnosti do veličine nepokretnosti propisane u članu 19v stav 1. ovog zakona.

Kupoprodajna cena za deo nepokretnosti koji predstavlja višak stambenog prostora utvrđuje se po ceni kvadratnog metra u odnosu na vrednost nepokretnosti koja je predmet kupoprodaje.

Član 19n

Ukupna umanjenja iz čl. 19l i 19lj ovog zakona mogu iznositi najviše do 90% od vrednosti nepokretnosti koja je predmet kupoprodaje.

Član 19nj

Kupovinom seoske kuće sa okućnicom rešavaju se stambene potrebe lica iz člana 19. stav 1. ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom ako su sredstva obezbeđena iz budžeta Republike Srbije, pod uslovom da nepokretnost ne otuđe pre isteka roka od pet godina od dana zaključenja ugovora o kupoprodaji nepokretnosti, odnosno u skladu sa ugovorom o kreditu ili donaciji ako su sredstva obezbeđena putem namenskih inostranih kredita i kroz programe donatora.

Ugovor o kupovini seoske kuće sa okućnicom sredstvima iz budžeta Republike Srbije zaključuje se u pisanoj formi između lica kome je na osnovu pravosnažne odluke utvrđeno pravo na ovaj vid stambenog zbrinjavanja (u daljem tekstu: kupac), Komesarijata i prodavca.

Deo sredstava uložениh u kupovinu seoske kuće sa okućnicom lice iz stava 2. ovog člana dužno je vratiti Komesarijatu u roku od pet godina od dana zaključenja ugovora. Visina dela sredstava uložениh u kupovinu seoske kuće sa okućnicom za koji postoji obaveza vraćanja ne može iznositi više od 50% ugovorne cene.

Komesarijat može doneti odluku o oslobađanju lica iz stava 2. ovog člana od obaveze vraćanja dela sredstava uložениh u kupovinu seoske kuće sa okućnicom na predlog jedinice lokalne samouprave, u skladu sa njenom populacionom politikom.

Član 19o

Pomoć za poboljšanje uslova stanovanja kupovinom građevinskog materijala za započetu izgradnju nepokretnosti može se dati pod uslovima utvrđenim u članu 19b stav 1. tač. 1) 2) i 4), kao i da je lice vlasnik nepokretnosti ili ima građevinsku dozvolu za izgradnju te nepokretnosti, a da nema u svojini drugu nepokretnost kojom bi mogao da reši svoje stambene potrebe.

Ugovor o dodeli građevinskog materijala zaključuje se u pisanoj formi između lica kome je na osnovu pravosnažne odluke utvrđeno pravo na ovaj vid stambenog zbrinjavanja (u daljem tekstu: korisnik) i Komesarijata (u daljem tekstu: davalac).

Kontrolu namenskog korišćenja pomoći vrši Komesarijat. U slučaju nenamenskog korišćenja pomoći korisnik ima obavezu vraćanja celokupne novčane vrednosti pomoći.

Deo sredstava uložениh za kupovinu građevinskog materijala u visini od 50% od dinarske protivvrednosti građevinskog materijala koji je predmet pomoći korisnik je dužan vratiti Komesarijatu u roku od pet godina od dana zaključenja ugovora.

Član 19p

Ako se neko lice useli u nepokretnost iz člana 19a stav 1. ovog zakona bez pravnog osnova ili koristi nepokretnost bez zaključenog ugovora ili je poništen pravni osnov po kome je zaključen ugovor, Komesarijat ima pravo da kod opštinskog organa nadležnog za stambene poslove zahteva njegovo iseljenje.

Postupak za iseljenje je hitan.

Žalba na rešenje o iseljenju lica koje se uselilo ili koristi nepokretnost bez pravnog osnova, ne zadržava izvršenje rešenja.

Član 19r

Odredbe čl. 19. do 19p ovog zakona, shodno primenjuju i organi jedinice lokalne samouprave kada u saradnji sa Komesarijatom rešavaju stambene potrebe izbeglica u procesu njihove integracije.

Član 19s

Sredstva dobijena od korisnika kojima se rešavaju stambene potrebe u procesu integracije na jedan od načina iz člana 19. stav 2. ovog zakona, uplaćuju se na račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije i koristi se za rešavanje stambenih potreba i druge programe integracije lica iz člana 19. stav 1. ovog zakona, po godišnjem programu koji donosi Vlada na predlog Komesarijata.

Član 19t

Izbeglicama koje su se opredelile za povratak da bi se nastanile u bivšu Republiku SFRJ iz koje su izbegle, Republika Srbija može pružiti pomoć, i to:

- 1) dodelom povratničkog paketa porodicama koje se vraćaju u mesta iz kojih su izbegli ili
- 2) dodelom pomoći u mehanizaciji povratničkim zadrugama koje se bave poljoprivredom i stočarstvom i čijih je više od 2/3 osnivača izbeglica koje su se vratile iz Republike Srbije.

Pomoć iz stava 1. ovog člana dodeljuje se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Komesarijat.

Član 20

Lica koja su izbegla na teritoriju Republike Srbije pod uslovima i na način utvrđen u članu 1. ovog zakona pre stupanja na snagu ovog zakona daju podatke iz člana 11. ovog zakona za uvođenje u evidenciju, priznavanje svojstva izbeglice i izdavanje izbegličke legitimacije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do isteka roka iz stava 1. ovog člana izbegla lica nastavljaju da ostvaruju prava na način i u obimu koja su ostvarivala do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o izbeglicama

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

Član 20[s1]

Nepokretnosti koje su, do dana stupanja na snagu ovog zakona, pribavljene iz budžeta Republike Srbije, domaćih ili inostranih donacija za rešavanje stambenih potreba izbeglica državna su svojina.

Lica koja koriste nepokretnost u državnoj svojini po osnovu rešenja, odnosno uputa Komesarijata izdatih do dana stupanja na snagu ovog zakona, imaju pravo da podnesu zahtev za zaključenje ugovora o zakupu na određeno vreme, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona.

Licima iz stava 2. ovog člana, sa kojima se ne zaključi ugovor o zakupu nepokretnosti na određeno vreme, prestaje pravo korišćenja nepokretnosti o čemu Komesarijat donosi rešenje.

Član 21[s1]

Postupci u kojima se odlučuje o pravima koja se odnose na rešavanja stambenih potreba i na zbrinjavanje izbeglica, koji nisu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se prema odredbama ovog zakona.

Član 22[s1]

Lica koja do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu dobila izbegličku legitimaciju, u skladu sa Pravilnikom o izbegličkoj legitimaciji ("Službeni glasnik RS", br. 23/92 i 139/04) dužna su da, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podnesu zahtev Komesarijatu za dobijanje izbegličke legitimacije.

Komesarijat odlučuje o ispunjenosti uslova za dobijanje izbegličke legitimacije.

Ako lica iz stava 1. ovog člana, u propisanom roku, ne podnesu zahtev za dobijanje izbegličke legitimacije prestaje im status izbeglice.

Član 23[s1]

Propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24[s1]

Do donošenja propisa predviđenih ovim zakonom primenjuju se propisi doneti na osnovu Zakona o izbeglicama ("Službeni glasnik RS", br. 18/92 i 45/02), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 25[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a počinje da se primenjuje po isteku tri meseca od dana stupanja na snagu, osim odredaba člana 22. koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.